

SPAMIA: filtrovanie spamu pomocou kvantitatívnych profilov a adaptívneho klastrovania

Marián Grendár, Jana Škutová, Vladimír Špitalský

Slovanet a.s., Záhradnícka 151, 821 08 Bratislava

Bez(a)Dis, PF UPJŠ, 9. 5. 2012

Dosiahnuté výsledky vznikli v rámci riešenia projektu Výskum efektivity algoritmov pre inteligentné rozpoznávanie nevyžiadanej elektronickej komunikácie, návrh teoretických modelov nových algoritmov a posúdenie ich účinnosti, ktorý je podporovaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci poskytnutých stimulov pre výskum a vývoj zo štátneho rozpočtu v zmysle zákona č. 185/2009 Z.z. o stimuloch pre výskum a vývoj.

Obsah

SPAMIA

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Návrh nového algoritmu

Predbežné merania efektívnosti

Algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Klasifikačné algoritmy

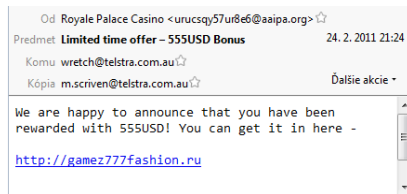
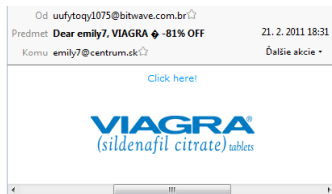
Problematika spamu

Spam

- ▶ je nevyžiadaná emailová správa často rozposielaná hromadne

Účel

- ▶ reklama, phishing, scam, vírusy, verifikácia emailu, ...

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Open-source produkty

SpamAssassin

Bogofilter

DSPAM

...

Komerčné produkty

Metódy

- ▶ blacklisty, whitelisty, greylisy, SPF, ...
- ▶ heuristické pravidlá
- ▶ textmining

Efektívnosť existujúcich riešení

Udávaná úspešnosť $> 99\%$

- ▶ Virus Bulletin, TREC, CEAS

G. Hulten, J. Goodman (Microsoft Research, 2004):

Junk e-mail filtering

“Why you won't get 99% in real life”

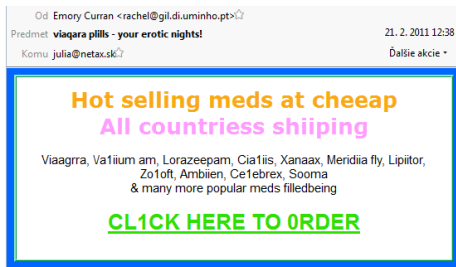
- ▶ testovacie korpusy sú nerealisticky jednoduché, ...

Výsledky Bogofiltera

- ▶ verejný korpus — viac ako 99.5% (1 chyba z 200)
- ▶ privátny korpus — cca. 95% (1 chyba z 20)

Nevýhody existujúcich riešení

- ▶ fixovanosť heuristických pravidiel

- ▶ závislosť na jazyku
- ▶ viazanosť na binárnu klasifikáciu
- ▶ rigidnosť výsledného hodnotenia spamovosti

Návrh nového algoritmu

SPAMIA

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Návrh nového algoritmu

Predbežné merania efektívnosti

Algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Klasifikačné algoritmy

Východiská návrhu nového algoritmu

Kvantitatívne profily

- ▶ vektor reálnych/celých čísel pevnej dimenzie
- ▶ zachytenie doposiaľ nevyužívaných charakteristík emailov

Adaptívne klastrovanie

- ▶ hierarchické rozčlenenie emailov na homogénne skupiny a zvyšok
- ▶ rozpoznanie emailových kampaní

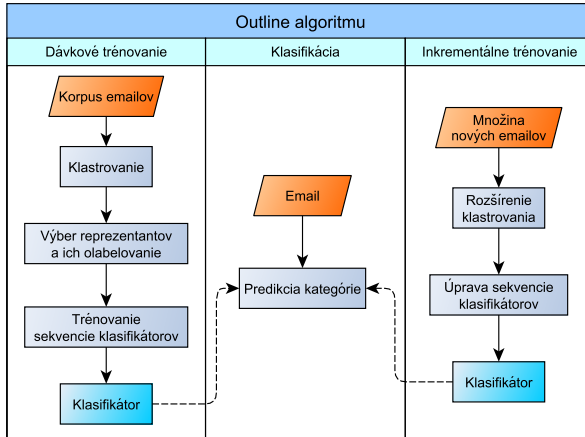
Sekvenčné klasifikovanie

- ▶ viacstupňová predikcia

Inkrementálne trénovanie

- ▶ rýchla a efektívna aktualizácia klastrovania a klasifikátorov

Outline algoritmu

Základné kvantitatívne profily

Binárny profil: vzdialenosti medzi výskytmi daného znaku/znakov

- ▶ **LP** riadkový: dĺžky riadkov
- ▶ **SNP** vetný: dĺžky viet
- ▶ **WP** slovný: dĺžky slov
- ▶ **UP** upper-case: vzdialenosti medzi veľkými písmenami
- ▶ **STAP**: vzdialenosti medzi výskytmi *, ~, >
- ▶ ...

Histogramový binárny profil:

- ▶ **HWP**: histogram dĺžok slov
- ▶ **HUP**: histogram vzdialeností medzi veľkými písmenami
- ▶ ...

Základné kvantitatívne profily

Znakový profil: početnosti znakov

- ▶ **CP**: ASCII profil

Zoskupený znakový profil: početnosti skupín znakov

- ▶ **CPG9**: čísla, medzery, zátvorky, operátory, separátory, veľké/malé písmená, nedovolené znaky, ostatné
- ▶ **CPG11**: z ostatných — samostatne ! a \$

d-gramový zoskupený znakový profil:

- ▶ **2CPG9**: dvojice skupín znakov
- ▶ **3CPG9**: trojice skupín znakov
- ▶ ...

Základné kvantitatívne profily

Moving window profil: CPG za jednotlivé “časti” emailu

- ▶ MWP-CPG9
- ▶ MWP-CPG11

Veľkostný profil:

- ▶ veľkosť emailu
- ▶ veľkosti vybraných hlavičiek
- ▶ veľkosti častí mailu podľa content-type
- ▶ (voliteľne) CPG hlavičiek / častí

- ▶ SP
- ▶ SP-CPG9
- ▶ SP-CPG11

Základné kvantitatívne profily

```

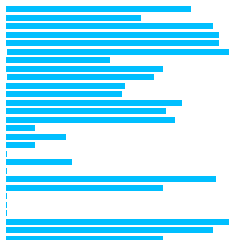
From: viba_incident@postmaster.ms.uk [Thu Apr 17 06:46:04 2007]
Subject: viba_incident@postmaster.ms.uk
Received: from rsmc020 ([66.249.94.100]) by
apex01.postmaster.ms (8.12.8.8.12.1) with ESMTP id 136622120409
for viba_incident@postmaster.ms; Thu, 17 Apr 2007 06:44:24 -0400
Received: from mail.gigapop.comcast.net [66.249.94.100]
  Thu, 17 Apr 2007 11:44:12 -0400
From: "The Insider" <viba_incident@postmaster.ms.uk>
To: "viba_incident" <viba_incident@postmaster.ms.uk>
Subject: "The Insider" - News Mailman
Date: Thu, 17 Apr 2007 11:44:12 -0400
X-Mailer: Delivered By Microsoft NewsDL 06.02.3760.3919
Message-ID: <00000000000000000000000000000000>
X-OriginalArrivalTime: 17 Apr 2007 10:44:12.0714 (GMT)
Status: 0
Content-Length: 334
Content: 34
*** 00000000 0000 ***

American gummy bearers evaluate and staff at American university
http://www.theinsider.org/news/news/theinsider/

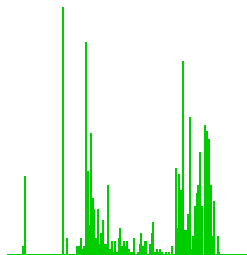
To be removed from this mailing list please use the form provided:
http://www.theinsider.org/news/news/theinsider/

```

(a) Email

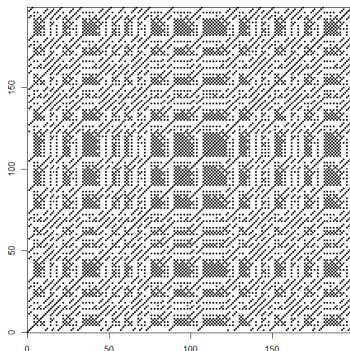
(b) Riadkový profil

(c) Znakový profil

Rekurenčné kvantitatívne profily

- ▶ založené na symbolicko-dynamickom prístupe k emailu
- ▶ charakteristiky získané z rekurenčnej kvantifikačnej analýzy

Adaptívne klastrovanie

Motivácia

- ▶ nutnosť tvorby a aktualizácie trénovacieho korpusu emailov
- ▶ permanentná potreba nových olabelovaných emailov

Adaptívne klastrovanie

- ▶ hierarchické rozčlenenie emailov na homogénne skupiny a zvyšok

Výhody

- ▶ redukcia korpusu emailov s minimálnou stratou informácie
- ▶ detekovanie hromadných kampaní (spamových, reklamných a iných)
- ▶ zohľadnenie informácie aj z nelabelovaných emailov
- ▶ efektívne využitie spätnej väzby o labeli emailu

Sekvenčné klasifikovanie

Účel

- ▶ zníženie časovej náročnosti klasifikovania nového emailu

Prostriedok

- ▶ najskôr jednoducho získateľné a nízko-dimenzionálne profily
- ▶ zložitejšie profily iba v prípade nejednoznačnej klasifikácie

Inkrementálne tréningovanie

Účel

- ▶ aktualizácia klastrovania/klasifikátorov
- ▶ s nízkymi výpočtovými nárokmi

Predbežné meranie efektívnosti

SPAMIA

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Návrh nového algoritmu

Predbežné merania efektívnosti

Algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Klasifikačné algoritmy

Efektívnosť profilov

Privátny multilingválny korpus:

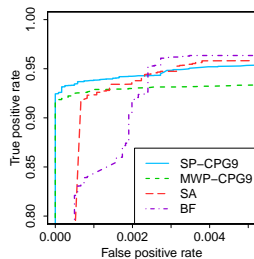
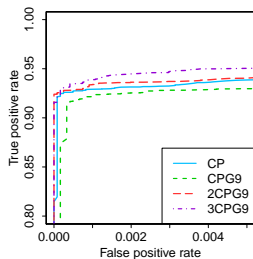
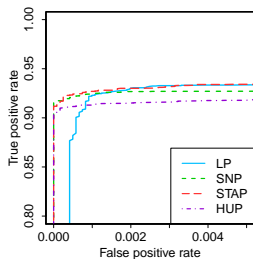
- ▶ train: Sep 2010 (11 050, 12% spam)
- ▶ test: Feb 2011 (17 248, 30% spam)

Chyba fnr (%) pri fixnom $fpr = 0.1\%$

filter	fnr	filter	fnr
LP	7.7	CP	7.1
SNP	7.5	CPG9	7.8
STAP	7.3	2CPG9	6.6
HUP	8.7	3CPG9	6.1
SP-CPG9	6.2	MWP-CPG9	7.1
<i>SpamAssassin</i>	7.6	<i>Bogofilter</i>	15.6

Efektívnosť profilov

ROC krivky

Efektívnosť klastrovania

Korpus

- ▶ privátny (172 650, 30% spam)

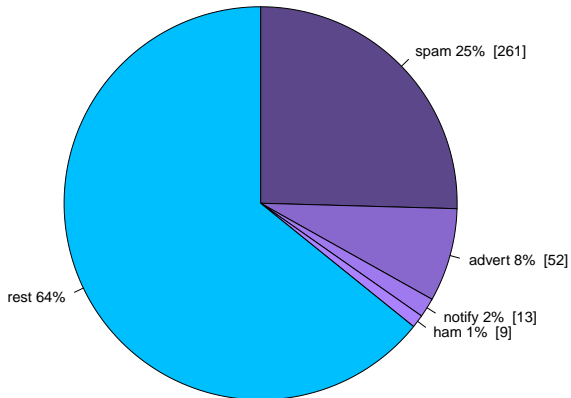
Adaptívne klastrovanie

- ▶ úroveň 1: entropia dĺžok riadkov ($\text{dim} = 1$)
- ▶ úroveň 2: riadkový profil ($\text{dim} = 20$)

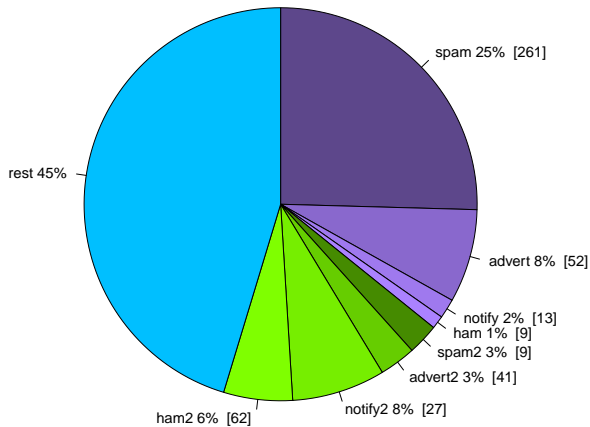
Chyba *fpr*, *fnr* (%) pri zaradení zvyšku do hamu

	Chyba		Klastre			
	fpr	fnr	spam	advert	notify	ham
úroveň 1	0.12	14.2	261	52	13	9
úroveň 2	0.26	5.7	270	93	40	71

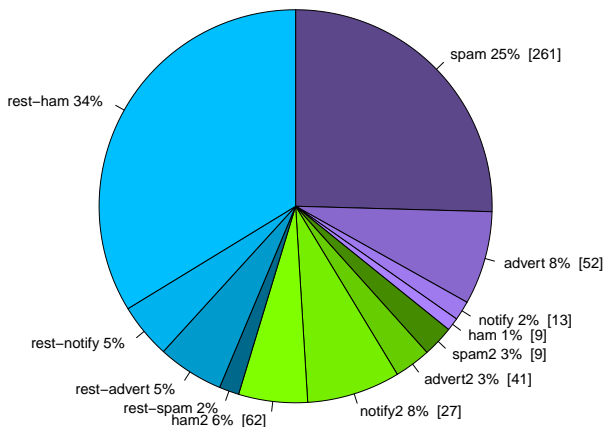
Efektívnosť klastrovania — úroveň 1

Efektívnosť klastrovania — úroveň 2

Efektívnosť klastrovania — úroveň 2

Zhrnutie

Hlavné charakteristiky nového algoritmu na filtrovanie spamu

- ▶ email je charakterizovaný **kvantitatívnymi profilmi**
- ▶ elementárne profily sa z hľadiska výkonnosti vyrovnajú alebo predčia heuristické pravidlá a Bayesov filter
- ▶ ďalšie výhody
 - ▶ škálovateľnosť, nízka výpočtová zložitosť, paralelizovateľnosť, robustnosť
 - ▶ nízka vulnerabilita
 - ▶ kombinovateľnosť s existujúcimi riešeniami
 - ▶ flexibilita a rozšíriteľnosť algoritmu
 - ▶ možnosť kategorizácie emailov
 - ▶ nezávislosť na jazyku
- ▶ efektívna tvorba a aktualizácia korpusu prostredníctvom **adaptívneho klastrovania**

Klastrovacie algoritmy

SPAMIA

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Návrh nového algoritmu

Predbežné merania efektívnosti

Algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Klasifikačné algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Zmes normálnych rozdelení/EM-algoritmus

Hierarchické klastrovanie

- ▶ AGNES, DIANA, ...

Deliace klastrovanie

- ▶ K-Means, PAM, CLARA, ...

Klastrovanie založené na hustote

- ▶ DBSCAN, OPTICS, ...

a mnoho ďalších ...

Klastrovacie algoritmy

K-Means

- ▶ Forgy (1965), MacQueen (1967)

DBSCAN (Density-Based Spatial Clustering of Apps. with Noise)

- ▶ Ester, Kriegel, Sander, Xu (1996)

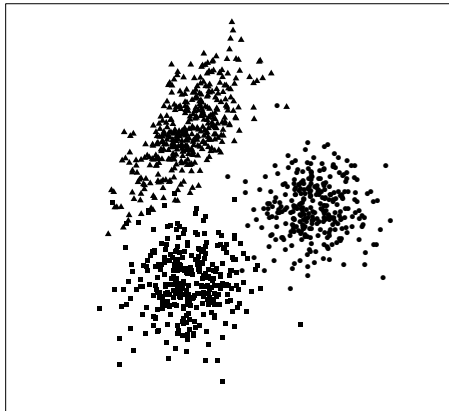
OPTICS (Ordering Points To Identify the Clustering Structure)

- ▶ Ankerst, Breuning, Kriegel, Sander (1999)

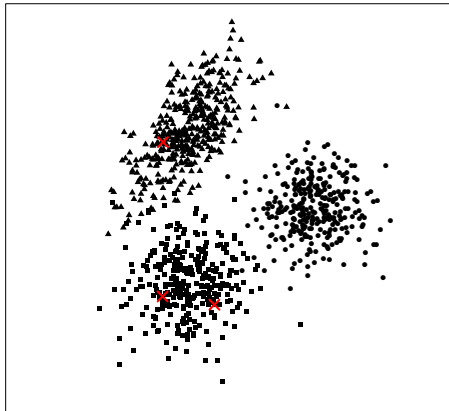
K-Means: algoritmus

1. **určenie počtu** hľadaných **klastrov k**
2. **výber k náhodných objektov** z množiny klastrovaných objektov — reprezentantov klastrov
3. **priradenie všetkých objektov** k najbližšiemu z vybraných k reprezentantov
4. **určenie nových reprezentantov** klastrov — sú nimi priemerné objekty (means) v jednotlivých klastroch
5. ak sa reprezentanti klastrov **zmenia** (vzhľadom k zvolenému kritériu), algoritmus **pokračuje bodom 3.**;
ak sa reprezentanti **nezmenia**, algoritmus **končí**

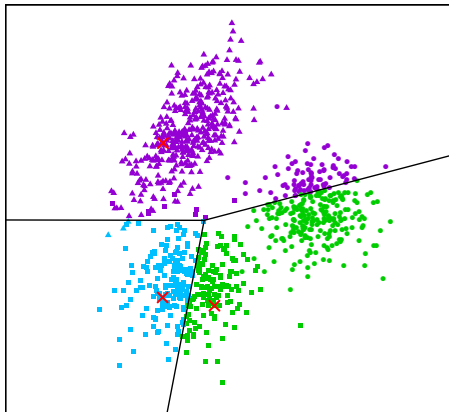
K-Means: množina objektov 1

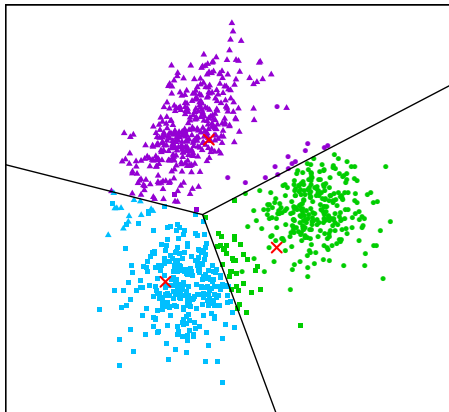
K-Means: prvý výber reprezentantov (náhodný)

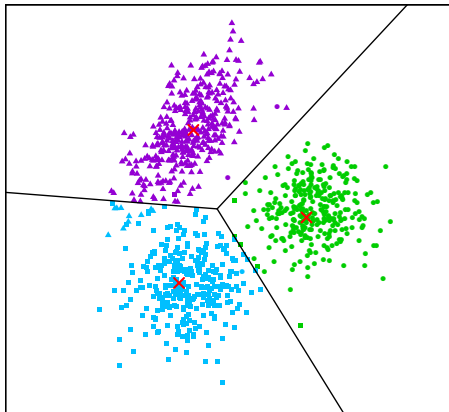
K-Means: priradenie objektov k reprezentantom

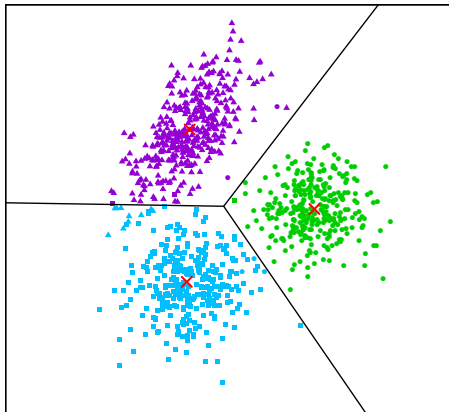
K-Means: druhá iterácia

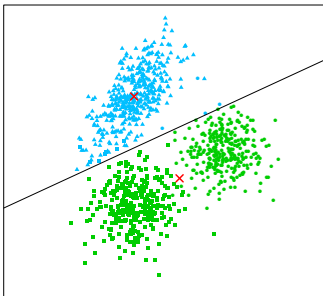
K-Means: tretia iterácia

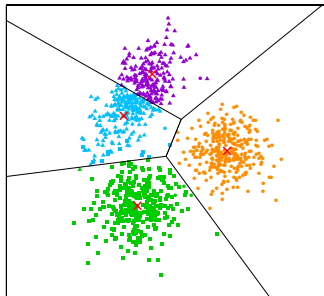
K-Means: výsledné klasťovanie

K-Means: nesprávne určený počet klastrov

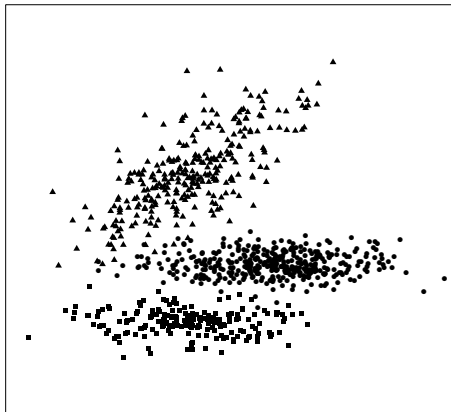

(a) $k = 2$

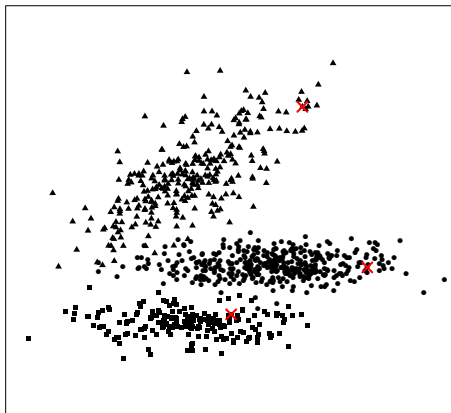

(b) $k = 4$

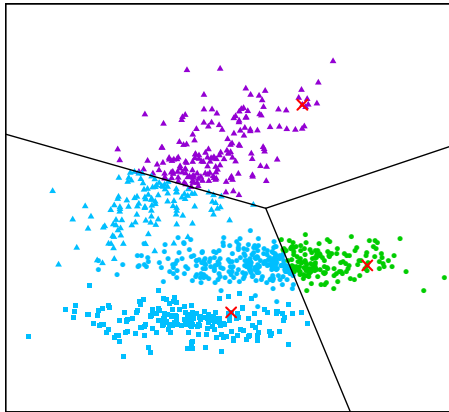
K-Means: množina objektov 2

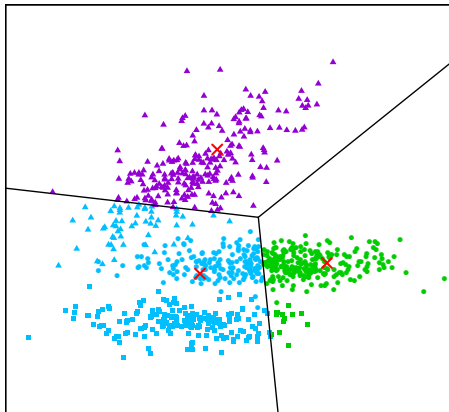
K-Means: prvý výber reprezentantov (náhodný)

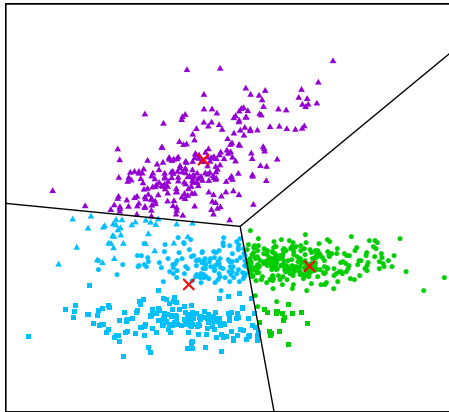
K-Means: priradenie objektov k reprezentantom

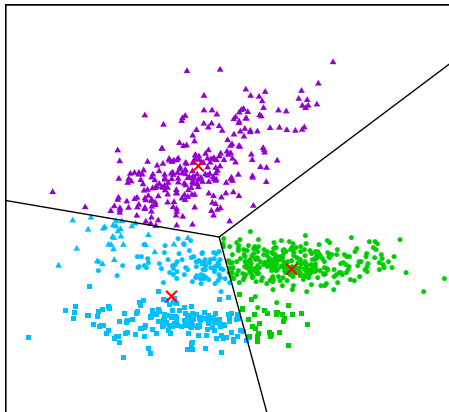
K-Means: druhá iterácia

K-Means: tretia iterácia

K-Means: výsledné klastrovanie

K-Means: výhody a nevýhody

- + jednoduchosť
- + schopnosť určiť klastre, ktoré od seba nie sú jednoznačne oddelené
- + rozklastrovanie všetkých objektov (diskutabilné)
- x potreba vopred určiť počet klastrov k
- x závislosť výsledného klastrovania na náhodnej voľbe prvých reprezentantov
- x nerobustnosť voči odľahlým objektom
- x neschopnosť určiť klastre rôznych tvarov

DBSCAN

Density-Based Spatial Clustering of Apps. with Noise

- ▶ klastrovanie založené na hustote objektov
- ▶ nutnosť voľby dvoch parametrov:
 - ▶ vzdialenosti ε a
 - ▶ minimálneho počtu objektov N_{min}

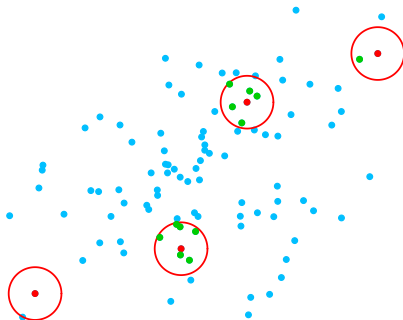
DBSCAN: ε -okolie objektu

Definícia

Nech \mathcal{O} je množina objektov. Množina

$N_\varepsilon(O) = \{O_i \in \mathcal{O} : d(O, O_i) \leq \varepsilon\}$ sa nazýva ε -okolie objektu

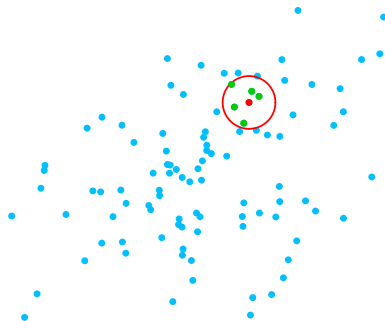
$O \in \mathcal{O}, \forall i = 1, 2, \dots, n$.

DBSCAN: vnútorný objekt

Definícia

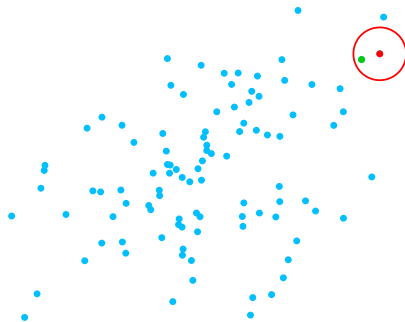
Objekt O sa nazýva **vnútorný objekt** (core point), ak počet objektov v jeho ε -okolí $N_\varepsilon(O)$ je aspoň N_{min} , teda $|N_\varepsilon(O)| \geq N_{min}$.

DBSCAN: vonkajší objekt

Definícia

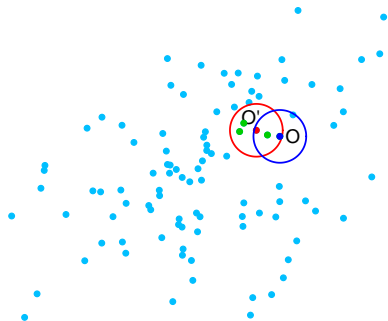
Objekt O sa nazýva **vonkajší objekt**, ak počet objektov v jeho ε -okolí $N_\varepsilon(O)$ je menej ako N_{min} , teda $|N_\varepsilon(O)| < N_{min}$.

DBSCAN: priamo dostupný objekt

Definícia

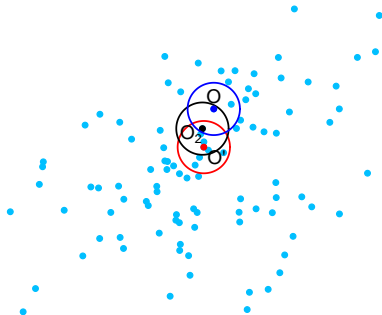
Objekt O je **priamo dostupný** z objektu O' vzhľadom k danému ε a N_{min} , ak $O \in N_\varepsilon(O')$ a zároveň $|N_\varepsilon(O')| \geq N_{min}$.

DBSCAN: dostupný objekt

Definícia

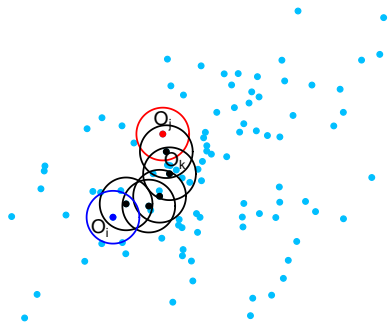
Objekt O je dostupný z objektu O' vzhľadom k danému ε a N_{min} , ak pre danú postupnosť objektov O_1, \dots, O_n , pričom $O_1 = O'$ a $O_n = O$, platí, že objekt O_{k+1} je priamo dostupný z objektu O_k .

DBSCAN: spojené objekty

Definícia

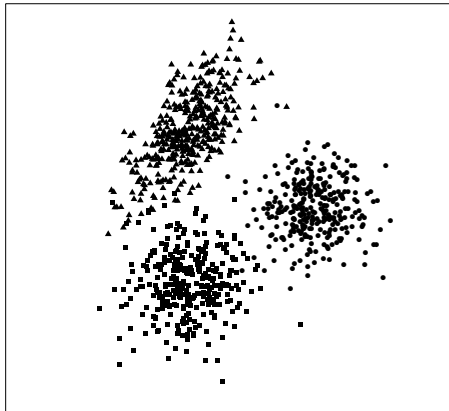
Objekt O_i je spojený s objektom O_j vzhľadom k danému ε a N_{min} , ak existuje objekt O_k taký, že objekty O_i a O_j sú dostupné z O_k vzhľadom k danému ε a N_{min} .

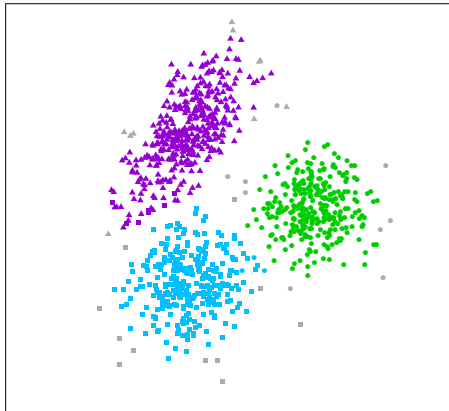
DBSCAN: algoritmus

1. **náhodný výber jedného objektu O** z množiny nezaradených objektov (na začiatku je to množina všetkých objektov)
2. určenie počtu objektov v ε -okolí vybraného objektu O a
 - ▶ ak $|N_\varepsilon(O)| < N_{min}$, tak je daný objekt zaradený do **šumu**;
 - ▶ ak $|N_\varepsilon(O)| \geq N_{min}$, tak je vytvorený **nový klastor**, do ktorého patria všetky objekty, ktoré sú dostupné z daného objektu;
3. **algoritmus končí v prípade, že sú všetky objekty zaradené do niektorého z klastrov alebo do šumu**;
ak ešte ostali **nezaradené objekty**, algoritmus **pokračuje bodom 1.**

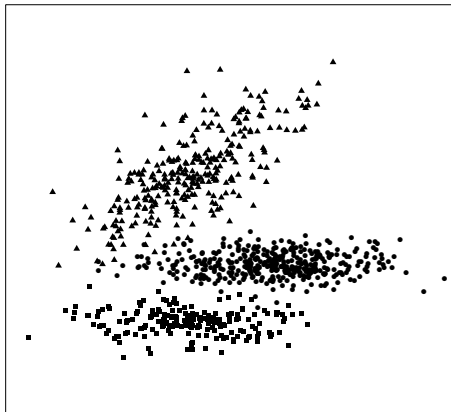
DBSCAN: množina objektov 1

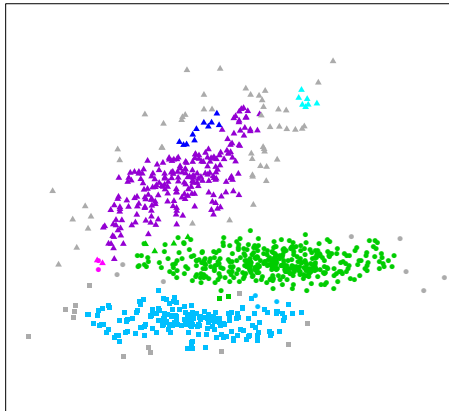
DBSCAN: výsledné klastrovanie

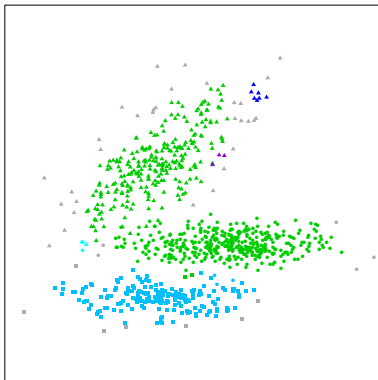
DBSCAN: množina objektov 2

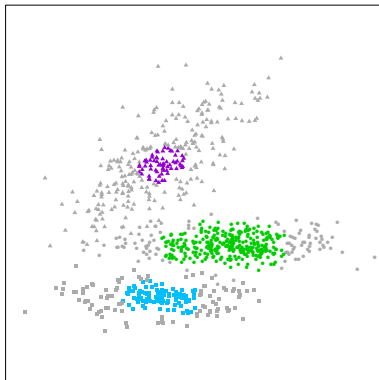
DBSCAN: výsledné klastrovanie

DBSCAN: nevhodne zvolené parametre

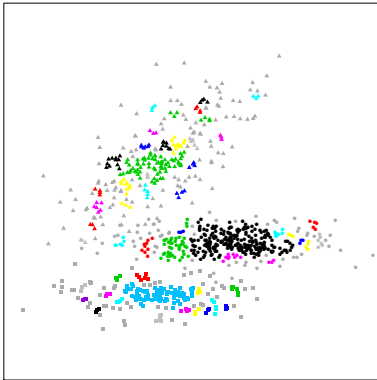

(a) príliš veľké ϵ a nízke N_{min}

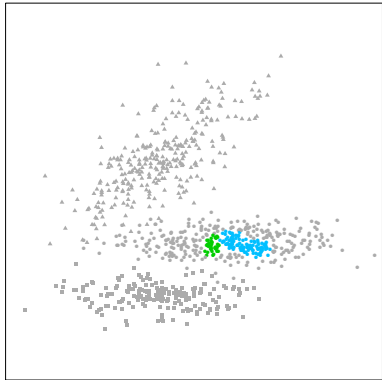

(b) príliš veľké ϵ a vysoké N_{min}

DBSCAN: nevhodne zvolené parametre

(c) príliš malé ϵ a nízke N_{min}

(d) príliš malé ϵ a vysoké N_{min}

DBSCAN - výhody a nevýhody

- + určenie klastrov rôznych tvarov
- + robustnosť voči odľahlým objektom; algoritmus vyčlení objekty, ktoré nepatria do žiadneho klastra - označí ich za šum
- + nie je potrebné vopred určiť počet klastrov

- x voľba parametrov ε a N_{min}
- x viazanosť na fixné ε a N_{min} , teda neschopnosť zachytiť klastre rôznej hustoty
- x neschopnosť určiť klastre, ktoré od seba nie sú jednoznačne oddelené

OPTICS

Ordering Points To Identify the Clustering Structure

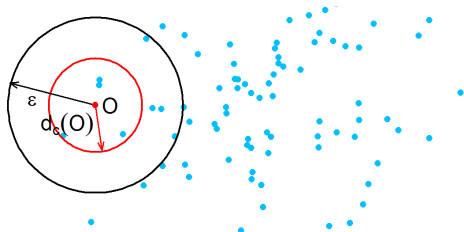
- ▶ usporiadanie objektov založené na ich hustote s následnou možnosťou určiť z tohto usporiadania klastrovanie
- ▶ nutná voľba maximálneho ε a minimálneho počtu objektov N_{min}

OPTICS: core vzdialenosť objektu

Definícia

Nech N_{min} -vzdialenosť $d_m(O)$ objektu O je vzdialenosť objektu O od jeho N_{min} -tého najbližšieho suseda. Potom **core vzdialenosť** $d_c(O)$ objektu O je pri danom ε a N_{min} definovaná rovnosťou

$$d_c(O) = \begin{cases} \text{nedefinovaná,} & \text{ak } |N_\varepsilon(O)| < N_{min} \\ d_m(O), & \text{inak.} \end{cases}$$

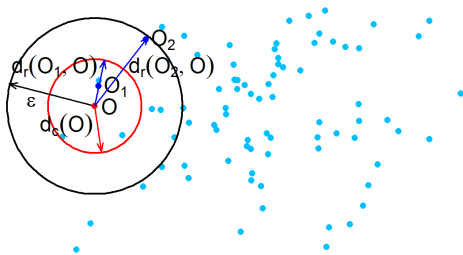

OPTICS: dostupnosť (reachability) vzdialenosť objektu

Definícia

Dostupnosť vzdialenosť $d_r(O_i, O)$ objektu O_i od objektu O je pri danom ε a N_{min} definovaná rovnosťou

$$d_r(O_i, O) = \begin{cases} \text{nedefinovaná,} & \text{ak } |N_\varepsilon(O)| < N_{min} \\ \max(d_c(O), d(O_i, O)), & \text{inak.} \end{cases}$$

OPTICS: algoritmus 1/3

1. **výber objektu O** z množiny neusporiadaných objektov (na začiatku je to množina všetkých objektov)
2. **určenie** objektov v ε -okolí objektu O - **susedov**
3. priradenie core-vzdialenosti a nedefinovanej dostupnostnej vzdialenosti objektu O
4. **zápis** objektu O do finálneho usporiadania a jeho vylúčenie z množiny neusporiadaných objektov
5.
 - ▶ ak má **objekt O nedefinovanú core vzdialenosť, algoritmus pokračuje bodom 1.**;
 - ▶ ak objekt O má svoju core vzdialenosť, ...

OPTICS: algoritmus 2/3

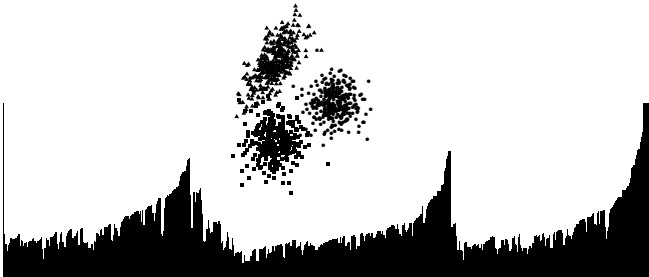
5. ▶ ...
- ▶ ak **objekt O má svoju core-vzdialenosť**,
- a preusporiadanie susedov
- ▶ **všetkým susedom určíme dostupnostnú vzdialenosť** od objektu O
 - ▶ **novým objektom** v množine susedov **ju rovno priradíme**
 - ▶ v prípade, že **niektoré objekty** už boli v množine susedov (teda majú priradenú svoju dostupnostnú vzdialenosť od predtým spracovávaného objektu), **priradíme im menšiu z týchto dvoch vzdialeností**
 - ▶ **susedov usporiadame** podľa ich dostupnostnej vzdialenosti vzostupne
- b ...

OPTICS: algoritmus 3/3

5.
 - ▶ ...
 - ▶ ak objekt O má svoju core-vzdialenosť,
 - a preusporiadanie susedov ...
 - b určenie core-vzdialenosti susedovi s najnižšou dostupnostnou vzdialenosťou, teda prvému v poradí
 - c zápis spracovávaného suseda do finálneho usporiadania a jeho vylúčenie z množiny susedov a z neusporiadaných objektov
 - d určenie objektov v ε -okolí spracovávaného suseda - t.j. nových susedov
 - e ak má tento sused svoju core-vzdialenosť, opätovne sa preusporiada množina susedov (bod 5.a)
 - f algoritmus pokračuje bodom 5.b až pokým nie sú spracovaní všetci susedia
6. algoritmus končí v prípade, že usporiadal všetky objekty; ak ešte sú neusporiadané objekty, algoritmus pokračuje bodom 1.

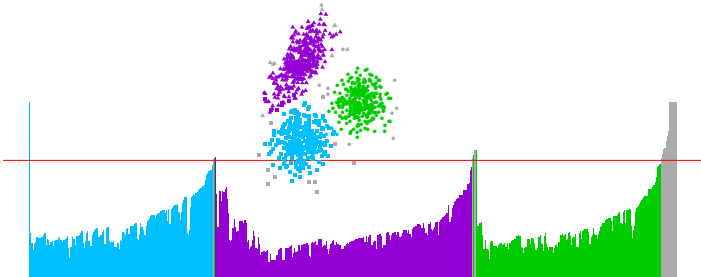
OPTICS: usporiadanie množiny objektov 1

- ▶ graf dostupnostnej vzdialenosti objektov, ktoré sú usporiadané algoritmom OPTICS

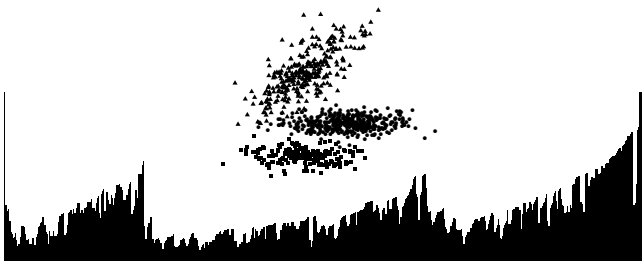
OPTICS: DBSCAN klastrovanie

- ▶ preložením čiary vo výške zvoleného ε získavame klastrovanie algoritmom DBSCAN pri danom N_{min}

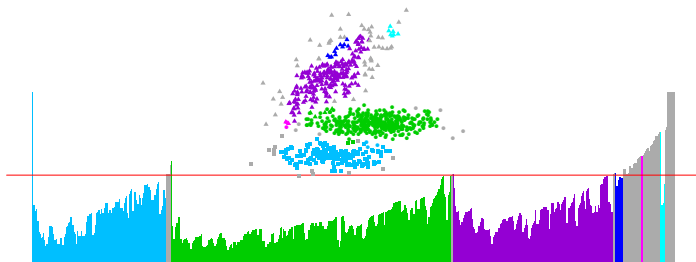
OPTICS: usporiadanie množiny objektov 2

- ▶ graf dostupnostnej vzdialenosti objektov, ktoré sú usporiadané algoritmom OPTICS

OPTICS: DBSCAN klastrovanie

- ▶ preložením čiary vo výške zvoleného ε získavame klastrovanie algoritmom DBSCAN pri danom N_{min}

OPTICS: výhody a nevýhody

- + rovnaké ako pri DBSCANe plus
- + nie je potrebné voliť fixné, ale iba maximálne ε , čím je možné identifikovať aj klastre rozličnej hustoty
- + poskytuje celkový pohľad na štruktúru dát - je možné vytvoriť hierarchické klastrovanie

- x voľba parametrov ε a N_{min}
- x neschopnosť určiť klastre, ktoré od seba nie sú jednoznačne oddelené
- x otázný spôsob ako z usporiadania určiť najvhodnejšie rozklastrovanie objektov

Klasifikačné algoritmy

SPAMIA

Existujúce riešenia na filtrovanie spamu

Návrh nového algoritmu

Predbežné merania efektívnosti

Algoritmy

Klastrovacie algoritmy

Klasifikačné algoritmy

Klasifikačné algoritmy

LDA (Lineárna diskriminačná analýza)

- ▶ Fisher (1936)

Logistická regresia

Neurónové siete

SVM (Support Vector Machines)

- ▶ Cortes, Vapnik (1995)

KNN (k -nearest neighbors; k najbližších susedov)

- ▶ Royall (1966)

Klasifikačný strom

- ▶ Breiman, Friedman, Olshen, Stone (1984)

Náhodný les

- ▶ Breiman (2001)

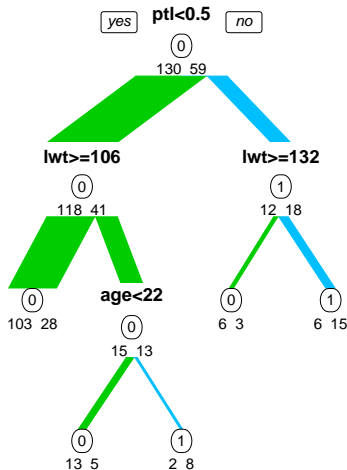
Ilustračný príklad

Dáta `birthwt`, v R-kovej knižnici `MASS`.

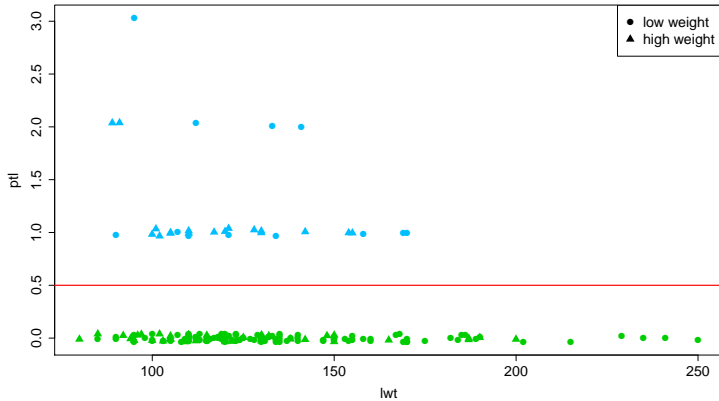
Medicínske dáta. 189 pacientiek - rodičiek. O každej sa vie 8 ukazovateľov (vek, rasa, počet predchádzajúcich predčasných pôrodov, atď.). Vie sa aj to, či sa dotyčnej rodičke narodilo dieťa s nízkou váhou (< 2.5 kg) alebo nie.

Úloha: na základe týchto dát zaradiť budúcu rodičku so známymi hodnotami uvedených ukazovateľov do jednej z tried: riziková (`low`), neriziková (`high`).

Klasifikačný strom: rekurzívne binárne delenie

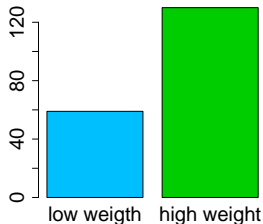
Klasifikačný strom: prvý 'split'

Miera nečistoty: Entropia

Entropia dát:

$$i(\tau) = -\frac{59}{189} \log \frac{59}{189} - \frac{130}{189} \log \frac{130}{189}$$

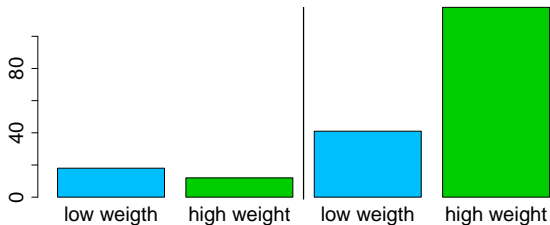
Entropia rozdelených dát (prvý 'split')

Entropia hornej polovice dát:

$$i(\tau_u) = -\frac{18}{30} \log \frac{18}{30} - \frac{12}{30} \log \frac{12}{30}$$

Entropia dolnej polovice dát:

$$i(\tau_l) = -\frac{41}{159} \log \frac{41}{159} - \frac{118}{159} \log \frac{118}{159}$$

Optimalizačné kritérium

Deliaca nadrovina s sa volí tak, aby sa rozdiel medzi nečistotou $i(\tau)$ v materskom uzle τ (t.j. pred delením) a (váženou) sumárnou nečistotou $i(s_u) + i(s_l)$ dcérskych uzlov s_u, s_l (t.j., po delení) bol maximálny:

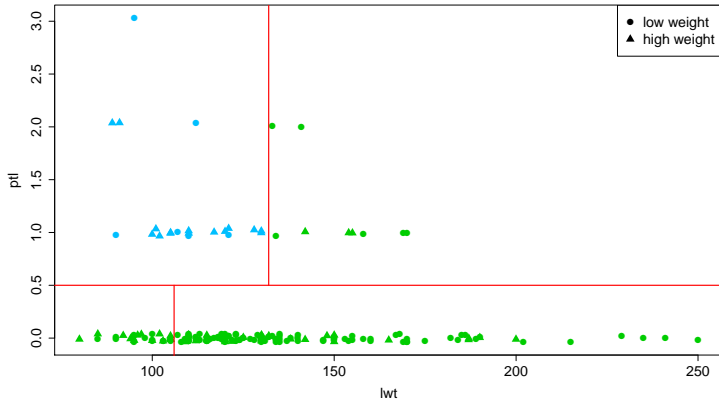
$$\hat{s} = \arg \max_s \Delta(s, \tau)$$

kde

$$\Delta(s, \tau) = i(\tau) - (p(s_u)i(s_u) + p(s_l)i(s_l))$$

a $p(\tau_d)$ je relatívna početnosť pozorovaní v dcérskom uzle $d \in \{u, l\}$.

Klasifikačný strom: druhý 'split'

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačná tabuľka

	0	1
0	122	8
1	36	23

Klasifikačný strom: +/-

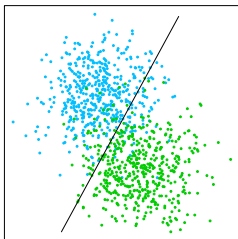
Výhody:

- ▶ ľahká interpretovateľnosť,
- ▶ ľahko získateľná dôležitosť prediktorov,
- ▶ rýchly algoritmus,
- ▶ použiteľné aj na dáta kde $n \ll p$.

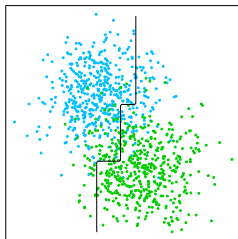
Nevýhody:

- ▶ existujú aj lepšie zatriedňovacie algoritmy,
- ▶ nestabilita.

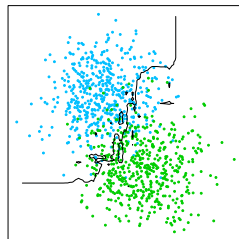
Porovnanie niektorých klasifikačných algoritmov

(a) LDA

(b) klasifikačný strom

(c) náhodný les

Náhodný les: algoritmus

Algoritmus:

1. Zvoľ T , počet stromov v lese.
2. Zvoľ m , počet prediktorov.
3. Nechaj narásť T stromov, a to nasledovným spôsobom:
 - ▶ urob bootstrapový výber z dát, na nich nechaj narásť strom;
 - ▶ pri raste stromu, v každom uzle náhodne vyber m prediktorov a pre nich nájdi najlepšie delenie;
 - ▶ takto nechaj narásť strom až po spodok.
4. Nový objekt je zatriedený do tej triedy, kam ho zaradí väčšina stromov lesa.

Náhodný les: +/-

Výhody:

- ▶ prirodzene zvláda dáta zmiešaného typu
- ▶ vie si poradiť s chýbajúcimi pozorovaniami
- ▶ robustný voči odlahlým pozorovaniam
- ▶ invariantný na monotónnu transformáciu prediktorov
- ▶ škálovateľný
- ▶ vie si poradiť s irelevantnými prediktormi
- ▶ vynikajúci výkon

Nevýhody:

- ▶ slabá interpretovateľnosť,

Ďakujeme za pozornosť.